

საქმე №1ბ/1187-18

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით

18 ოქტომბერი, 2018 წელი
თბილისი

ქ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის მოსამართლე: გერონტი კახეთელიძე

მსჯავრდებულ **ზ**-----ის ინტერესების დამცველი ადვოკატების - **გ**-----
-----ისა და **დ**-----ის სააპელაციო საჩივრის საფუძველზე, ზეპირი
მოსმენის გარეშე, განიხილა სისხლის სამართლის საქმე (გამოძიების №0-----
) , **ზ**-----ის, დაბადებულის 1-----ს, საქართველოს მოქალაქის
(პირადი №1-----), დაოჯახებულის, საშუალო განათლებით, ნასამართლობის
არმქონის, რეგისტრირებულის და ფაქტობრივად მცხოვრების: გ-----
-----ში, ამჟამად პატიმრის, მიმართ, დანაშაულისათვის, რაც
გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით.

აღწერილობით – სამოტივაციო ნაწილი:

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ **ზ**-----მა ჩაიდინა ოჯახში
ძალადობა, ე.ი. ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ
ძალადობა, სისტემატური შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი
და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე,
118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი
არასრულწლოვნის თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის მიმართ.

ზ-----ის მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

ზ-----ი თავის მეუღლეს - **ხ**-----ას, თანაცხოვრების პერიოდში,
გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით, ოჯახში მამაკაცის უპირატესი როლის
დემონსტრირების მიზნით, სისტემატურად აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას,
რის გამოც **ხ**-----ამ განიცადა ტანჯვა. ასევე, ამავე მოტივით, იმის გამო,

რომ ხ-----ამ სათანადოდ არ შეასრულა მეუღლის მითითება, გაუწია წინააღმდეგობა და მოსთხოვა, აღარ მიეყენებინა მისთვის სიტყვიერი შეურაცხყოფა, 2018 წლის 1 ივნისს, დილის საათებში, გ-----ში, ზ-----მა მასზე, მათი არასრულწლოვანი შვილების, ს----- და ო-----გ-----თანდასწრებით, ფიზიკურად იძალადა. კერძოდ, რამდენჯერმე დაარტყა მუშტები სახის, თავისა და მკლავის მიდამოებში. ზ-----ის ქმედებებით, ხ-----ამ განიცადა ფიზიკური ტკივილი და მიიღო დაზიანებები.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 9 აგვისტოს განაჩენით:

ზ-----ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 1 (ერთი) წლის ვადით.

ზ-----ს თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო ფაქტობრივი დაკავებიდან - 2018 წლის 3 ივნისის 14:10 საათიდან.

ზ-----ის მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება - პატიმრობა, გაუქმდა.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 9 აგვისტოს განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულ

ზ-----ის ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა - **გ-----მა** და **დ-----მა**.

მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველი ადვოკატების სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნაა **ზ-----ის** მიმართ გამოტანილ, რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 9 აგვისტოს განაჩენში ცვლილების შეტანა მსჯავრდებულისათვის დანიშნული სასჯელის ნაწილში, კერძოდ, ჩადენილი დანაშაულისათვის მსჯავრდებულს დაენიშნოს ისეთი სასჯელი, რაც არ იქნება დაკავშირებული სპეციალური პენიტენციური სამსახურის დაწესებულებებში მოხდასთან.

საქართველოს სსსკ-ის 295-ე მუხლის მე-7 ნაწილის თანახმად, „სააპელაციო საჩივრის განმხილველი სასამართლო უფლებამოსილია საჩივრის დასაშვებად ცნობიდან ორი კვირის ვადაში, ზეპირი მოსმენის გარეშე, განიხილოს მხარის საჩივარი ნაკლებად მძიმე კატეგორიის დანაშაულთა საქმეებზე, ასევე საჩივარი მხოლოდ სასჯელის შემცირების თაობაზე“.

სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ საქართველოს სსსკ-ის 295-ე მუხლის მე-7 ნაწილის შესაბამისად, ზეპირი მოსმენის გარეშე, განიხილა რა მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველი ადვოკატების სააპელაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნო სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნას, ყოველმხრივად და ობიექტურად შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებანი, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით, პალატა მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სააპელაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი მსჯავრდებულ **ზ-----ის** მიმართ, უცვლელად უნდა იქნას დატოვებული შემდეგი გარემოებების გათვალისწინებით:

სააპელაციო სასამართლომ, საქართველოს სსსკ-ის 297-ე მუხლის მოთხოვნათა ფარგლებში, შეამოწმა გასაჩივრებული განაჩენი და მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ყოველმხრივ და ობიექტურად შემოწმდა მხარეთა მიერ შეკრებილი და წარმოდგენილი მტკიცებულებები, ანალიზი გაუკეთდა მათ, მოხდა მათი ერთმანეთთან შეჯერება. განაჩენში ჩამოყალიბებული სასამართლო დასკვნები შეესაბამება საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. სასამართლოს მიერ დადგენილია ყველა ფაქტობრივი გარემოება, რაც საჭიროა კანონიერი, დასაბუთებული და სამართლიანი განაჩენის გამოსატანად. მსჯავრდებულ **ზ-----ის** დანაშაულებრივ ქმედებას მიეცა სწორი სამართლებრივი შეფასება, იურიდიული კვალიფიკაცია სწორად არის დადგენილი.

საქმეზე შეკრებილი, მხარეთა შეთანხმებით, საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის „დ“ პუნქტის საფუძველზე, პრეიუდიციად მიღებული მტკიცებულებების, კერძოდ, დაზარალებულის და მოწმეების - **ხ-----ას**, **ო-----გ-----ის**, **ს-----გ-----ას**, **ს-----ს** გამოკითხვის ოქმების, ბრალდებულ **ზ-----ის** გამოკითხვის ოქმის და მის მიერ დანაშაულის აღიარების, სამედიცინო ექსპერტიზის №0----- დასკვნის და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების შეფასების და გააანალიზების შემდეგ სააპელაციო პალატა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულად მიიჩნევს, რომ **ზ-----მა** ჩაიდინა ოჯახში ძალადობა, ე.ი. ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, სისტემატური შეურაცხყოფა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შემდეგი, ჩადენილი არასრულწლოვნის თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის მიმართ.

სააპელაციო საჩივარში თავიანთი მოთხოვნის - მსჯავრდებულს განესაზღვროს ისეთი სასჯელი, რაც არ იქნება დაკავშირებული სპეციალური პენიტენციური სამსახურის დაწესებულებებში მოხდასთან, არგუმენტებად მსჯავრდებულის

ინტერესების დამცველი ადვოკატები აპელირებენ მსჯავრდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ გარემოებებზე, კერძოდ, **ზ-----მა** აღიარა და მოინანია ჩადენილი დანაშაული, წარსულში ნასამართლევი არ არის, სასამართლოში დაზარალებულს სასჯელთან დაკავშირებით მკაცრი პოზიცია არ დაუფიქსირებია, ბავშვების ნორმალური აღზრდისათვის საჭიროა ორივე მშობლის მონაწილეობა (იხ. სააპელაციო საჩივარი).

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა ვერ დაეთანხმება დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნას მსჯავრდებულ **ზ-----ის** მიმართ პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენით დანიშნული სასჯელის შემსუბუქების (ისეთი სასჯელის დანიშვნის, რაც არ იქნება დაკავშირებული პენიტენციურ დაწესებულებაში სასჯელის მოხდასთან) თაობაზე.

საქართველოს პარლამენტის 2017 წლის 5 აპრილის დადგენილებით რატიფიცირებულ იქნა ევროპის საბჭოს კონვენცია „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ (ე.წ. „სტამბოლის კონვენცია“), რომელიც მიზნად ისახავს ქალების დაცვას ყველა ფორმის ძალადობისაგან. დასახელებული კონვენციის 35-ე მუხლით ასევე დადგენილია ფიზიკური ძალადობისგან დაცვის ვალდებულება.

სააპელაციო პალატა ყურადღებას მიაპყრობს აღნიშნული კვალიფიკაციით ჩადენილი დანაშაულის მომეტებულ საზოგადოებრივ საშიშროებაზე, კერძოდ, იმ გარემოებაზე, რომ ოჯახში ძალადობა საფრთხეს უქმნის და მავნე გავლენას ახდენს არა მხოლოდ იმ ოჯახის წევრებზე (განსაკუთრებით მცირეწლოვან პირებზე), სადაც ძალადობა ხორციელდება, არამედ ზოგადად საზოგადოებაზე. ზოგადად ქალთა მიმართ ძალადობა (რასაც კონკრეტულ შემთხვევაში ჰქონდა ადგილი) კი გლობალური პრობლემაა, რაც ეწინააღმდეგება კანონის მიერ ადამიანისათვის მინიჭებულ უფლებებს, ზღუდავს ქალთა ჩართულობას სოციალურ ცხოვრებაში და წარმოქმნის გენდერზე დაფუძნებულ შეზღუდვებს. მართალია, **ზ-----ის** მიერ კონკრეტულ შემთხვევაში ჩადენილი ნაკლებად მძიმე კატეგორიის დანაშაული, იგი აღიარებს და ინანიებს ჩადენილ ქმედებას, მტკიცებულებები არ გახადა სადავოდ, მაგრამ სააპელაციო პალატა მხედველობაში იღებს იმ გარემოებას, რომ სასჯელი (სახე და ზომა) დაკავშირებული უნდა იყოს არა მხოლოდ დანაშაულთან, არამედ დამნაშავესთანაც. დანიშნულ სასჯელსა და ჩადენილ დანაშაულს შორის ყოველთვის უნდა არსებობდეს პროპორციულობა, რაც დამოკიდებულია არა მხოლოდ დანაშაულის სიმძიმეზე, არამედ დანაშაულის ხასიათზე, დამნაშავის წარსულ ცხოვრებასა და მის დამოკიდებულებაზე მნიშვნელოვანი საზოგადოებრივი ღირებულებების მიმართ.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის

მეოთხე ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებას და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. პალატა განმარტავს, რომ სასჯელის სამართლიანობა უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით. თითოეული დანაშაული და მისი ჩამდენი პირი თავისი ინდივიდუალურობით ხასიათდება, შესაბამისად, ამ გარემოებების გათვალისწინებით, დანიშნული სასჯელი უნდა იყოს თანაზომიერი და პროპორციული მსჯავრდებულის პიროვნებასა და ჩადენილ დანაშაულთან.

აღსანიშნავია, რომ კანონმდებელი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის დამამძიმებელ გარემოებად მიიჩნევს ოჯახში ძალადობას, ჩადენილს არასრულწლოვნის თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის მიმართ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლი კი სასამართლოს ასევე ავალდებულებს სასჯელის დანიშვნის დროს მხედველობაში მიიღოს სხვადასხვა გარემოებები, მათ შორის დანაშაულის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი. მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო პალატა ყურადღებას გაამახვილებს **ზ-----ის** მიერ ჩადენილი ქმედების განხორციელების სახესა და ხერხზე, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებაზე, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომაზე, კერძოდ, ზემოხსენებული მტკიცებულებებით დადგენილ იმ ფაქტობრივ გარემოებებზე, რომ **ზ-----ი** გენდერული დისკრიმინაციის ნიშნით, ოჯახში მამაკაცის უპირატესი როლის დემონსტრირების მიზნით, დაზარალებულს სისტემატურად აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას, მათ შორის აგინებდა გარდაცვლილი დედის მიმართ, რის გამოც **ხ-----ა** განიცდიდა ტანჯვას. ამასთან, კონკრეტულ შემთხვევაში მსჯავრდებულის მიერ დაზარალებულის მიმართ განხორციელებული ფიზიკური ძალადობის მოტივი გახდა ამ უკანასკნელის მართებული მოთხოვნა, რომ ნულარ შეაგინებდა გარდაცვლილი დედის მიმართ, რაზეც გაღიზიანებულმა **ზ-----მა** მუშტების სხეულის სხვადასხვა ადგილებზე არაერთი დარტყმით დაზარალებულს მიაყენა დაზიანებები, ამასთან, არაფრად ჩააგდო საკუთარი შვილების, რომლებიც ტიროდნენ, თხოვნა, დაწყნარებულიყო და აღარ ეცემა დედა.

სააპელაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნება, ქმედების განხორციელების სახე არ იძლევა პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენით მსჯავრდებულ **ზ-----ისთვის** დანიშნულ სასჯელთან დაკავშირებით რაიმე სახის შეღავათების გამოყენების საფუძველს. **ზ-----ისთვის** 1 (ერთი) წლის ვადით თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნა

არ წარმოადგენს მკაცრ სასჯელს, სასჯელის შემსუბუქება იქნება არასამართლიანი და პალატის მოსაზრებით, თავიდან ვერ იქნება აცილებული ახალი ძალადობრივი დანაშაული. იმავდროულად, სააპელაციო პალატა პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენის მსგავსად, აცხადებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დანაშაულის ჩადენა გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციის მოტივით, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი აქვს **ზ-----ის** მიერ დაზარალებულ **ხ-----ას** მიმართ განხორციელებულ ძალადობაში, არის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება ამ კოდექსით გათვალისწინებული ყველა შესაბამისი დანაშაულისათვის.

რაც შეეხება აპელანტი მხარის მოსაზრებას, რომ მსჯავრდებული **ზ-----ი** წარსულში არ ყოფილა ნასამართლევი, პალატა მიიჩნევს, რომ წარსულში ნასამართლობის არქონა ვერ ჩაითვლება მსჯავრდებულისათვის დანიშნული სასჯელის შემსუბუქების მოტივად, ვინაიდან დანაშაულის არჩადენა ამა თუ იმ ასპექტში ადამიანს რაიმე უპირატესობას კი არ ანიჭებს, არამედ ყოველი მოქალაქე მოვალეა დაიცვას მართლწესრიგი, საქართველოში მცხოვრები ყოველი პირი ვალდებულია ასრულებდეს საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოთხოვნებს (საქართველოს კონსტიტუციის 44-ე მუხლი).

პალატას მიაჩნია, რომ **ზ-----ის** მიმართ პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენით დანიშნული სასჯელი ხელს შეუწყობს სასჯელის მიზნების განხორციელებას, ამასთან გახდება საფუძველი მომავალში მისი საზოგადოებაში უსაფრთხო ინტეგრაციისა და იქნება დამაფიქრებელი მისთვის, უკეთ გააცნობიეროს მეუღლის მიმართ ჩადენილი ძალადობრივი ქმედებების ხასიათი, საზოგადოებრივი საშიშროების, გასაკიცხაობის ხარისხი და გამოწვეული შედეგის სიმძიმე.

ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატა მიიჩნევს, რომ რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 9 აგვისტოს განაჩენი **ზ-----ის** მიმართ არის კანონიერი და დასაბუთებული, ხოლო დანიშნული სასჯელი არის სამართლიანი, რის გამოც პალატას მიაჩნია, რომ დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი **ზ-----ის** მიმართ, უნდა დარჩეს უცვლელი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს სსსკ-ის 295-ე მუხლის მე-7 ნაწილით, 298-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით,

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

მსჯავრდებულ **ზ-----ის** ინტერესების დამცველი ადვოკატების - **გ-----**

-----ისა და დ-----ის სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ითქვას უარი;

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 9 აგვისტოს განაჩენი ზ-----ის მიმართ, დარჩეს უცვლელი;

ზ-----ი ცნობილ იქნას დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და **სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 1 (ერთი) წლის ვადით;**

ზ-----ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავებიდან - 2018 წლის 3 ივნისიდან;

ცნობად იქნას მიღებული, რომ **ზ-----ის** მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება - პატიმრობა, გაუქმებულია;

განაჩენი კანონიერ ძალაშია გამოტანისთანავე და სასჯელის ნაწილში ექვემდებარება დაუყოვნებლივ აღსრულებას;

განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში (მდებარე ქ. თბილისში, ძმ. ზუბალაშვილების ქ. №32ა), მისი გამოტანიდან ერთი თვის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით.

მოსამართლე:
კახეთელიძე

ზ.